

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO
SKATINIMAS 04.5.1-TID-R-518 PRIEMONĖS „VIETINIO SUSISIEKIMO
VIEŠOJO TRANSPORTO PRIEMONIŲ PARKO ATNAUJINIMAS“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-R-518 priemonės „Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ priemonės 04.5.1-TID-R-518 „Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojai, įgyvendindami pagal Aprašą projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos priedas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 3-285(1.5 E) „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašų patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų

investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Ministerija) ir Transporto investicijų direkcija (toliau – įgyvendinančioji institucija).

5. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

6. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama regiono projektų planavimo būdu.

7. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 14 481 000 (keturiolikos milijonų keturių šimtų aštuoniasdešimt vieno tūkstančio) eurų, iš kurių iki 14 481 000 (keturiolikos milijonų keturių šimtų aštuoniasdešimt vieno tūkstančio) eurų – Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Sanglaudos fondo) lėšos.

8. Iš Aprašo 7 punkte nurodytos sumos 1 131 486 (vienas milijonas vienas šimtas trisdešimt vienas tūkstantis keturi šimtai aštuoniasdešimt šeši) eurai Sanglaudos fondo lėšų (toliau – veiklos lėšų rezervas) galės būti skirta projektams finansuoti tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Veiksmų programos priedo pakeitimą, kuriuo veiklos lėšų rezervas bus skirtas Veiksmų programos 4 prioritetui įgyvendinti.

9. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo, Ministerija turi teisę Aprašo 7 punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

10. ES struktūrinių fondų lėšų regionams limitai:

10.1. Pagal Aprašą skiriamų finansavimo lėšų paskirstymas regionams (be veiklos lėšų rezervo):

Regiono pavadinimas	ES struktūrinių fondų lėšų suma, Eur
Alytaus	1164565
Kauno	2528430
Klaipėdos	1377722
Marijampolės	1017354
Panevėžio	982629
Šiaulių	1287237
Tauragės	626055
Telšių	1075320
Utenos	933756
Vilniaus	2356446
Iš viso:	13349514

Pastaba. Veiklos lėšų rezervas regionams paskirstomas tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Veiksmų programos priedo pakeitimą, kuriuo veiklos lėšų rezervas bus skirtas Veiksmų programos 4 prioritetui įgyvendinti.

10.2. Priemonei skirtos ES struktūrinių fondų lėšos, dėl kurių kasmet turi būti pasirašytos projektų sutartys, pagal regionus:

Regiono pavadinimas	ES lėšų suma, Eur							Iš viso konkrečiam regionui per 2014–2020 m.
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	
Alytaus	0	0	1263272	0	0	0	0	1263272
Kauno	0	0	2742736	0	0	0	0	2742736
Klaipėdos	0	0	1494496	0	0	0	0	1494496
Marijampolės	0	0	1103584	0	0	0	0	1103584
Panevėžio	0	0	1065915	0	0	0	0	1065915
Šiaulių	0	0	1396341	0	0	0	0	1396341
Tauragės	0	0	679119	0	0	0	0	679119
Telšių	0	0	1166462	0	0	0	0	1166462
Utenos	0	0	1012900	0	0	0	0	1012900
Vilniaus	0	0	1424689	0	0	1131486	0	2556175
Iš viso regionams konkrečiais metais:	0	0	13349514	0	0	1131486	0	14481000

10.3. Priemonei skirtos ES struktūrinių fondų lėšos, kurios kasmet turi būti pripažįstamos deklaruotinomis, pagal regionus:

Regiono pavadinimas	ES lėšų suma, Eur										Iš viso konkrečiam regionui per 2014–2023 m.
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	
Alytaus	0	0	0	1164565	0	0	0	0	0	0	1263272
Kauno	0	0	0	2528430	0	0	0	0	0	0	2742736
Klaipėdos	0	0	0	1377722	0	0	0	0	0	0	1494496
Marijampolės	0	0	0	1017354	0	0	0	0	0	0	1103584
Panevėžio	0	0	0	982629	0	0	0	0	0	0	1065915
Šiaulių	0	0	0	1287237	0	0	0	0	0	0	1396341
Tauragės	0	0	0	626055	0	0	0	0	0	0	679119
Telšių	0	0	0	1075320	0	0	0	0	0	0	1166462
Utenos	0	0	0	933756	0	0	0	0	0	0	1012900
Vilniaus	0	0	0	1424689	0	1131486	0	0	0	0	2556175
Iš viso regionams konkrečiais metais:	0	0	0	13349514	0	1131486	0	0	0	0	14481000

11. Priemonės tikslas – pagerinti viešuoju (miesto ir priemiestinio) transportu teikiamų paslaugų kokybę ir taip paskatinti gyventojus labiau naudotis viešuoju transportu.

12. Pagal Aprašą remiama veikla – nekenksmingų aplinkai viešojo transporto priemonių įsigijimas regionuose.

13. Pagal Apraše nurodytą remiamą veiklą regionų projektų sąrašus numatoma sudaryti 2016 m. III–IV ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

14. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra savivaldybių administracijos, išskyrus Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus miestų savivaldybių administracijas, galimi partneriai yra pareiškėjų savivaldybių teritorijoje keleivių vežimo veiklą vykdančios įmonės, su kuriomis pareiškėjas yra sudaręs viešųjų paslaugų teikimo sutartis, atitinkančias 2007 m. spalio 23 d. Europos

Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL 2007 L 315, p. 1) (toliau – Reglamentas Nr. 1370/2007) ir Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nuostatas. Pareiškėjai turi užtikrinti, kad 5 metus po Aprašo 12 punkte numatytos veiklos įgyvendinimo įsigytos nekenksmingos aplinkai viešojo transporto priemonės būtų naudojamos teikiant viešąsias keleivio vežimo paslaugas.

15. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

16. Pareiškėjas yra tiesiogiai atsakingas už projekto parengimą, įgyvendinimą ir rezultatus nepriklausomai nuo to, ar pareiškėjas projektą įgyvendina vienas ar kartu su partneriu.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

17. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

18. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus:

18.1. Projektas turi atitikti Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253 „Dėl Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos patvirtinimo“, 3 tikslo „Skatinti vietinio (miestų ir priemiesčių) transporto sistemos darnumą“ 4 uždavinį „Skatinti gyventojus naudotis viešuoju transportu ir didinti viešojo transporto patrauklumą atnaujinant transporto priemones, gerinant viešojo transporto infrastruktūrą, diegiant universalus dizaino sprendimus, didinti prieinamumą, diegti viešojo transporto pirmumo sistemas ir plačiau taikyti ITS sprendimus“; laikoma, kad projektas atitinka šį atrankos kriterijų, jeigu projektu bus prisidedama prie šio uždavinio įgyvendinimo.

18.2. Projektas turi atitikti regiono plėtros planą, patvirtintą regiono plėtros tarybos sprendimu; laikoma, kad projektas atitinka šį atrankos kriterijų, jeigu projektas, projekto veiklos ir projekto vykdytojas atitinka regiono plėtros planą.

18.3. Projektas turi atitikti savivaldybės strateginį veiklos planą, patvirtintą savivaldybės tarybos sprendimu; laikoma, kad projektas atitinka šį atrankos kriterijų, jeigu projektas, projekto veiklos ir projekto vykdytojas atitinka savivaldybės strateginį veiklos planą.

19. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

20. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

21. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų

22. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

23. Projektu turi būti siekiama Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio – produkto tipo rodiklio „Įsigytos naujos ekologiškos viešojo transporto priemonės“, kodas P.S.325.

24. Projektu turi būti siekiama Aprašo 23 punkte nustatyto stebėsenos rodiklio reikšmių, atsižvelgiant į pateiktoje lentelėje konkrečiam regionui nustatytas tarpines ir galutines stebėsenos rodiklių reikšmes.

Regionas	Stebėsenos rodiklis P.S.325 „Įsigytos naujos ekologiškos viešojo transporto priemonės“, ne mažiau kaip	
	Tarpinė reikšmė 2018 m. pab.	Galutinė reikšmė 2023 m. pab.
Alytaus	4	4
Kauno	10	10
Klaipėdos	5	5
Marijampolės	4	4
Panevėžio	4	4
Šiaulių	5	5
Tauragės	2	2
Telšių	4	4
Utenos	3	3
Vilniaus	5	9
Iš viso:	46	50

25. Aprašo 23 punkte nurodyto Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas nustatytas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše. Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

26. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

26.1. Iki paraiškos pateikimo pareiškėjas turi būti parengęs projekto viešųjų pirkimų grafiką pagal formą, nustatytą Aprašo 2 priede, ir jį suderinęs su įgyvendinančiąja institucija.

26.2. Į regiono projektų sąrašą įtrauktų projektų viešųjų pirkimų procedūras vykdo regiono plėtros tarybos pasirinkta ir pareiškėjų įgaliota perkančioji organizacija, į kurios viešųjų pirkimų komisiją įtraukti pareiškėjų atstovai. Iki paraiškos pateikimo įgaliota perkančioji organizacija turi būti suderinusi su įgyvendinančiąja institucija Aprašo 12 punkte nurodytos veiklos prekių tiekimo viešųjų pirkimų dokumentus ir įvykdžiusi šio pirkimo viešųjų pirkimų procedūras.

26.3. Iki paraiškos pateikimo turi būti pasibaigę teisminiai ginčai (jeigu tokių buvo) dėl vykdomų Aprašo 12 punkte nurodytos projekto veiklos viešųjų pirkimų procesų.

27. Negali būti numatyta projekto apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui. Projektu turi būti prisidedama prie universalaus dizaino principo įgyvendinimo, t. y. projekto paraiškoje pagrindžiama, kaip įsigytos viešojo transporto priemonės atitiks visų visuomenės grupių poreikius.

28. Neturi būti numatyta projekto veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui. Projektu turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo, t. y. projekto paraiškoje pagrindžiama, kaip projekto investicijomis prisidedama prie aplinkosauginių sąlygų regione gerinimo.

29. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

30. Įgyvendinant Aprašo 12 punkte numatytą veiklą, turi būti įsigytos naujos (neeksploatuotos) savaeigės nekenksmingos aplinkai keleivinio transporto priemonės, kurioms (kiekvienai) taikomi šie reikalavimai:

30.1. atsižvelgiant į 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo (OL 2014 L 307, p. 1) nuostatas, transporto priemonė gali būti:

30.1.1. elektrinės traukos (transporto priemonei elektra gali būti tiekiamą įvairiais būdais: trolėjomis, naudojant pantografus, iš įkraunamų akumuliatorių, indukcijos būdu ir kitais būdais, naudojant bet kokias šių būdų kombinacijas);

30.1.2. naudojanti biodujas;

30.1.3. naudojanti suslėgtas arba suskystintas gamtines dujas (CNG, LNG);

30.1.4. naudojanti vandenilį;

30.1.5. naudojanti bet kurių Aprašo 30.1.1–30.1.4 papunkčiuose išvardytų energijos tipų kombinaciją;

30.2. transporto priemonė turi tenkinti šiuos minimalius reikalavimus:

30.2.1. kelių transporto priemonė turi atitikti I, II ir A klasių keleivinėms transporto priemonėms keliamus reikalavimus, nustatytus Jungtinių Tautų transporto priemonių reglamente Nr. 107, kuris skelbiamas <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:0618%2801%29> (negali būti įsigyjamoms III ir B klasės transporto priemonėms);

30.2.2. turi būti įrengta ne mažiau kaip 16 sėdimųjų vietų keleiviams vežti, iš jų bent 1 vieta neįgaliesiems / specialiųjų poreikių turintiems žmonėms su vežimėliu (su tvirtinimo diržais, bėgeliais ar kita vežimėlio tvirtinimo įranga); bendras įrengtų sėdimųjų ir stovimųjų vietų skaičius turi būti ne mažesnis kaip 20;

30.2.3. turi būti aprūpinta neįgaliesiems / specialiųjų poreikių turintiems žmonėms pritaikytais vairuotojo informavimo apie išlipimą mygtukais ir specialiu piktograminiu žymėjimu (transporto priemonės išorėje ir viduje);

30.2.4. turi būti įrengtos keleivių informavimo priemonės (vaizdinės ir garsinės), atitinkančios reikalavimus, nustatytus Keleivinio kelių transporto priemonių apipavidalinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1998 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 55 „Dėl Keleivinio kelių transporto priemonių apipavidalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

30.2.5. neįgaliųjų su vežimėliais / specialiųjų poreikių turinčių žmonių įlaipinimas / įvažiavimas ir išlaipinimas / išvažiavimas turi būti numatytas per šonines (ne galines) duris;

30.2.6. keleivių įlipimo / išlipimo pakopos ir grindų briaunos turi būti pažymėtos ryškiu kontrastiniu žymėjimu;

30.2.7. turi būti įrengta vaizdo stebėjimo sistema, skirta keleivių ir vairuotojų saugumui užtikrinti, leidžianti stebėti visą transporto priemonės saloną;

30.2.8. transporto priemonė ar jos dalis, kurioje neįgalieji / specialiųjų poreikių turintys žmonės su vežimėliu įlaipinami / išlaipinami, turi būti žemagrindė;

30.2.9. turi būti aprūpinta išoriniu keleivių įlipimo / išlipimo durų apšvietimu, transporto priemonei sustojus ir atidarius duris;

30.2.10. aprūpinta antialkoholiniu variklio užraktu (alkoholio matuokliu, sujungtu su variklio paleidimo mechanizmu ir galinčiu užblokuoti variklio paleidimą, jeigu į jį kvepiamame ore alkoholio koncentracija viršija numatytąją);

30.2.11. turi būti aprūpinta dviračių laikymo / pervežimo įranga;

30.2.12. kelių transporto priemonė turi atitikti Leidimų vežti keleivius reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais išdavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 3-62 „Dėl Leidimų vežti keleivius reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Leidimų vežti keleivius reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais išdavimo taisyklės), Keleivių ir bagažo vežimo kelių transportu taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. 3-223 „Dėl Keleivių ir bagažo vežimo kelių transportu taisyklių patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

31. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtos ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, išdėstyti projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

32. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 85 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris (-iai) privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau kaip 15 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

33. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (arba) partnerio (-ių) lėšų.

34. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkama finansuoti, išskyrus: 1. įrangos, įrenginių ir kito turto lizingo (finansinės nuomos) išlaidas; 2. įrangos, įrenginių ir kito turto atsarginių / pakaitinių dalių įsigijimo išlaidas; 3. naudojamo ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudas.
5.	Projekto vykdymas	Netinkama finansuoti, išskyrus investicijų projekto atliekant sąnaudų efektyvumo analizę parengimo / pirkimo išlaidas.
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 450.1 ir 450.4 papunkčius.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Netinkama finansuoti.

Pastaba. Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis Projekto biudžeto formos pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios skelbiamos adresu <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

35. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti, išskyrus projektinio pasiūlymo priedo – investicijų projekto atliekant sąnaudų efektyvumo analizę parengimo / pirkimo išlaidas, jeigu šios išlaidos yra patirtos ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d. Šio priedo rengimo / pirkimo išlaidas pareiškėjas gali įtraukti į projekto biudžetą.

36. Viešojo keleivinio transporto priemonių įsigijimas laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis, kai įsigijamos keleivinio transporto priemonės, naudojamos reguliaraus susisiekimo miesto arba priemiestinio transporto maršrutuose, atitinkančiuose Leidimų vežti keleivius reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais išdavimo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

37. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir po projekto finansavimo pabaigos, taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

38. Nepiniginis projekto vykdytojo ir (arba) partnerio įnašas laikomas netinkamomis finansuoti išlaidomis.

39. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

40. Savivaldybių vykdomosios institucijos (toliau – savivaldybių institucijos) iki regiono plėtros tarybos sekretoriato kvietime teikti projektinius pasiūlymus nurodyto termino turi regiono plėtros tarybos sekretariatui raštu pateikti projektinius pasiūlymus dėl regiono projektų įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) pagal formą, nustatytą Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 1V-893 „Dėl Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos aprašas), kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Kartu su projektiniu pasiūlymu savivaldybių institucijos turi pateikti investicijų projektą, parengtą pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką, patvirtintą VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (toliau – Investicijų projektų rengimo metodika), kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Kartu pateikiamas į elektroninę laikmeną įrašytas investicijų projektas, taip pat jo priedas – sąnaudų efektyvumo analizės, kuri rengiama vadovaujantis Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodika, skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, rezultatų lentelė *Excel* formatu. Investicijų projekte turi būti išnagrinėtos ir palygintos ne mažiau kaip trys projekto įgyvendinimo alternatyvos, pasirinktos atsižvelgiant į perkamų transporto priemonių tipą, naudojamų degalų tipą ar kitus techninius parametrus ir atitinkančios Investicijų projektų rengimo metodikos 4 priedo „Projekto investavimo objektų sąrašas“ projekto investavimo objektą „Naujų transporto priemonių įsigijimas arba esamų transporto priemonių pakeitimas“.

41. Regiono plėtros taryba, regiono plėtros tarybos sekretariatui įvertinus projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl regiono projektų sąrašo sudarymo. Į regiono projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 49 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į regiono projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

42. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Planuojami valstybės (regionų) projektai“.

43. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 46 punkte nurodytais priedais teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jeigu nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu (kartu pateikia į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus) Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

44. Jeigu paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

45. Jeigu laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji

institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu ir apie tai informuoja pareiškėjus raštu / per DMS.

46. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 46.2–46.3 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“):

46.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jeigu projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

46.2. klausymą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jeigu pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

46.3. informaciją apie iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas (taikoma, kai finansuojamo projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma iki pajamų įvertinimo viršija 1 mln. eurų);

46.4. jeigu projektas įgyvendinamas kartu su partneriu, viešųjų paslaugų teikimo sutarties kopiją ir jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties kopiją; jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį pasirašo pareiškėjas ir partneris (-iai); po paraiškos pateikimo jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį galima keisti tik suderinus su įgyvendinančiąja institucija; po projekto paraiškos vertinimo ataskaitos pateikimo Ministerijai jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis gali būti keičiama tik tuo atveju, jeigu pakeitimai neturi esminės įtakos paraiškos vertinimo išvadoms ir neprieštarauja Aprašo nuostatomis; pakeitimai turi būti įforminami kaip susitarimas pakeisti jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį; jungtinės veiklos (partnerystės) sutartyje įsipareigojama laikytis pagrindinių geros partnerystės praktikos taisyklių:

46.4.1. visi partneriai turi būti perskaitę paraišką ir susipažinę su savo teisėmis ir pareigomis įgyvendinant projektą;

46.4.2. projekto įgyvendinimo metu projekto vykdytojas privalo reguliariai konsultuotis su partneriais ir nuolat juos informuoti apie projekto įgyvendinimo eigą;

46.4.3. projekto vykdytojas visiems partneriams privalo persiųsti visų įgyvendinančiajai institucijai teikiamų ataskaitų kopijas;

46.4.4. visi projekto pakeitimai, turintys įtakos partnerių įsipareigojimams ir teisėms, prieš kreipiantis į įgyvendinančiąją instituciją pirmiausia turi būti raštu suderinti su partneriais;

46.4.5. prieš teikdamas paraišką iki regiono projektų sąrašė nustatytos datos pareiškėjas susitaria su visais partneriais dėl projekto metu sukurtų produktų, nupirkto ar sukurto turto ir atliktų darbų nuosavybės teisių pasiskirstymo;

46.5. finansavimo šaltinius patvirtinančius dokumentus – savivaldybės tarybos sprendimą ir (ar) partnerio (-ių) pažymas, patvirtinančias pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) indėlį finansuoti projekto tinkamų išlaidų, kurių nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, dalį ir netinkamas išlaidas, nurodant finansavimo šaltinius, sumas ir laiką; šios pažymos turi būti patvirtintos pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) įmonės / įstaigos vadovo ir vyriausiojo finansininko parašais;

46.6. patvirtintą pareiškėjo (partnerio) įstatų (nuostatų ir (ar) statuto) kopiją, jeigu ši informacija yra neprieinama viešai ar registruose;

46.7. pareiškėjo darbuotojų, atsakingų už projekto įgyvendinimą (projekto vadovo ir projekto finansininko), gyvenimo aprašymus (CV); juose turi būti įrašyta darbuotojo vardas, pavardė, gimimo data, aprašytas išsilavinimas, darbo patirtis, įgūdžiai, kalbų mokėjimas ir kita naudinga informacija;

46.8. įsakymo (-ų), kuriuo (-iais) pareiškėjo darbuotojai, atsakingi už projekto įgyvendinimą, paskirti projekto vadovu ir projekto finansininku, kopiją (-as);

46.9. VĮ Registrų centro išduotą išrašą ar šios įmonės Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka išduotą dokumentą, kuriuo patvirtinami jungtiniai kompetentingų institucijų tvarkomi duomenys, įrodantys partnerio (-ių) atitiktį Aprašo 1 priedo 5.4.1, 5.4.3 ir 5.4.4 papunkčių

reikalavimams (taikoma tik privatiems juridiniams asmenims; šis reikalavimas taikomas tik tuo atveju, jeigu įgyvendinančioji institucija pati neturi galimybės gauti tokios informacijos).

47. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma regionų projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

48. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta gyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal regionų projektų sąrašą.

49. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede nustatytus reikalavimus.

50. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

51. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo regiono projekto paraiškos gavimo dienos.

52. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės.

53. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 14–15 skirsniuose juose nustatyta tvarka. Paraiška taip pat atmetama, jeigu pareiškėjas įgyvendinančiajai institucijai paprašius per nustatytą laiką nepateikia Aprašo 46 punkte nustatytų dokumentų arba nepatikslinka šiuose dokumentuose pateiktos informacijos. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

54. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

55. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka. Ministerija turi teisę neskirti finansavimo tiems projektams, kurių įtraukimas į regiono plėtros planą buvo nesuderintas su Ministerija, vadovaujantis Regionų plėtros planų rengimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 1V-706 „Dėl Regionų plėtros planų rengimo metodikos patvirtinimo“.

56. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

57. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

58. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti sutarties pasirašymo terminą.

59. Projekto sutarties originalas, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas, gali būti rengiamas ir teikiamas pasirašyti:

59.1. arba kaip popierinis dokumentas;

59.2. arba kaip elektroninis dokumentas (pasirašomas elektroniniu parašu).

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

60. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

61. Projekto vykdytojas turi apdrausti projektui įgyvendinti skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas nuo tada, kai yra įsigyjamas. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą, taip pat turi užtikrinti, kad tokio įsipareigojimo laikytųsi ir partneris (-iai).

62. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visi su projekto įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, projekto sutartys būtų įgyvendinamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais.

63. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad su projekto įgyvendinimu susijusios prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių, kurios bus sudarytos po Aprašo patvirtinimo, sąlygos būtų nustatytos vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1S-76 „Dėl prekių ir paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų taikymo rekomendacijų ir prekių ir paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų patvirtinimo“ patvirtintomis prekių ir paslaugų pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygomis.

64. 5 metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

65. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

66. Jeigu Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
